

Natuurtoets

Bestemmingsplan Slotlaan te Oudorp

projectnr. 262603
revisie 00
16 juni 2014

auteur(s)

ing. H.J. Riphagen

Opdrachtgever

[redacted]
[redacted]
[redacted]

datum vrijgave
16 juni 2014

beschrijving revisie 00
rapportage

goedkeuring

[redacted]

vrijgave

[redacted]
[redacted]

Projectgroep bestaande uit:

Tekstbijdragen:

ing. Erik Riphagen
ir. Wineke Straatsma

Fotografie:

ing. H.J. Riphagen

Vormgeving:

-

Datum van uitgave:

16 juni 2014

Contactadres:

Monitorweg 29
1322 BK ALMERE
Postbus 10044
1301 AA ALMERE

Copyright © 2014

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

Blz.

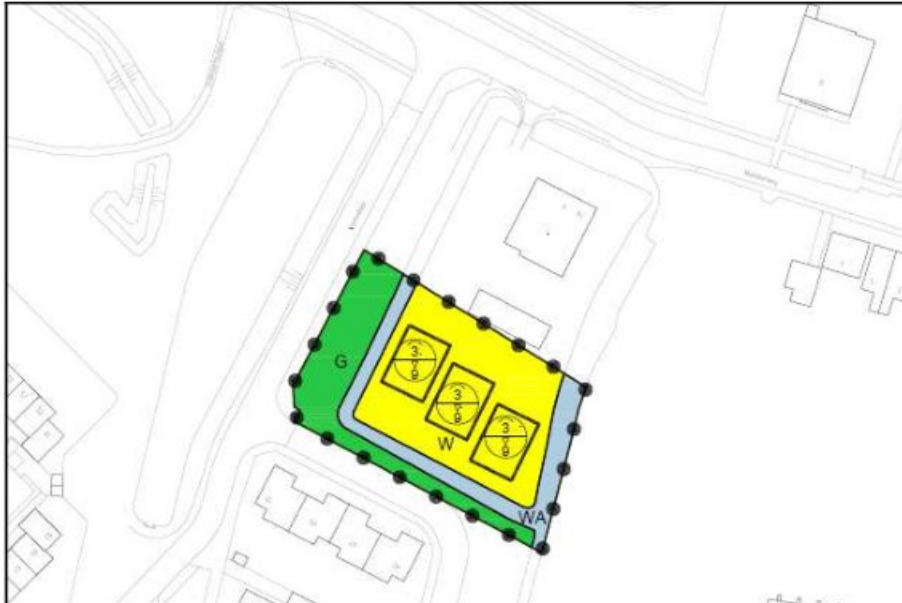
1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Leeswijzer	3
2	Wettelijk kader natuurbescherming	5
2.1	Algemeen	5
2.2	Flora- en faunawet	5
2.3	Ecologische hoofdstructuur	5
2.4	Natura 2000	5
3	Gebiedsbeschrijving en projectvoornemen	6
3.1	Gebiedsbeschrijving	6
3.2	Projectvoornemen	6
4	Methodiek	8
4.1	Algemeen	8
4.2	Bureauonderzoek	8
4.3	Terreinbezoek	8
4.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	9
5	Resultaten gebiedsonderzoek	10
5.1	Beschermde soorten	10
5.1.1	Bureauonderzoek	10
5.1.2	Terreinbezoek	11
5.2	Beschermde gebieden	12
6	Toetsing natuurwetgeving	13
6.1	Effectbepaling project	13
6.2	Effecten op beschermde gebieden	13
6.3	Effecten beschermde soorten	13
7	Conclusies en aanbevelingen	15
7.1	Conclusies soortenbescherming	15
7.2	Kansen voor de natuur	15
7.2.1	Vleermuizen	15
7.2.2	Vogels	16
7.3	Conclusies gebiedenbescherming	16
7.4	Zorgplicht	16
8	Bronnen	17
	Bijlage 1: Wettelijk kader	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het voornemen bestaat om een drietal woningen te realiseren op het achtererf van de woonboerderij aan de Munnikenweg 9. Het plangebied betreft de gronden die thans nog deel uit maken van het oorspronkelijk perceel. Het achtererf bij deze boerderij loopt in zuidelijke richting door tot aan de sloot die grenst aan de Slotlaan. Het plan is om het zuidelijkste deel van voornoemd achtererf af te splitsen en te verkavelen voor 3 vrijstaande woningen, welke hun ontsluiting op de Slotlaan zullen hebben. Om de ontwikkeling mogelijk te maken is een bestemmingsplanprocedure noodzakelijk.

Ruimtelijke plannen en werkzaamheden dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot de natuurwetgeving, te weten de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en overige gebiedsbescherming (Ecologische hoofdstructuur). Er mogen geen handelingen of ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde flora en fauna en/of natuurgebieden.

Figuur 1-1: Verbeelding toekomstig bestemmingsplan "Slotlaan"

1.2 Doel

Voor aanvang van bestemmingsplanprocedures is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van voorliggende natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen bestemmingswijziging met de Flora- en faunawet, EHS en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding wordt beschreven waarom deze natuurtoets is uitgevoerd en met welk doel. Vervolgens wordt in hoofdstuk twee algemene informatie verwoord over de natuurwetgeving, waaronder de Flora- en faunawet, EHS en de Natuurbeschermingswet 1998. In hoofdstuk drie wordt de huidige en

toekomstige situatie van het plangebied beschreven en de ligging ten opzichte van de Ecologische hoofdstructuur en Natuurbeschermingswetgebieden (Natura 2000, Beschermd Natuurmonumenten en wetlands). In hoofdstuk vier wordt de gebruikte methode voor de uitvoering van deze natuurtoets omschreven. In hoofdstuk vijf staan de resultaten van deze natuurtoets flora en fauna. Deze zijn onderverdeeld in de resultaten van de literatuurstudie en het veldbezoek. In hoofdstuk zes worden de resultaten uit hoofdstuk vijf getoetst aan de Flora- en faunawet, EHS en Natuurbeschermingswet 1998. Hieruit komen conclusies en aanbevelingen voort, die worden omschreven in hoofdstuk zeven. Het laatste hoofdstuk geeft de gebruikte bronnen voor dit onderzoek weer. Achter dit hoofdstuk bevinden zich een bijlage die algemene informatie verschaft met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

2 Wettelijk kader natuurbescherming

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en de EHS en Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet, Ecologische Hoofdstructuur en Natura 2000 wordt verwezen naar bijlage 1.

2.2 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 1.

2.3 Ecologische hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst. In of in de nabijheid van de EHS geldt het 'Nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Delen van het tracé maken onderdeel uit van de EHS. Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Ecologische Hoofdstructuur wordt verwezen naar bijlage 1.

2.4 Natura 2000

Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. Het tracé ligt niet in de buurt van een dergelijke gebieden. Daarom wordt de Natuurbeschermingswet 1998 verder niet meegenomen in deze rapportage. Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet 1998 wordt verwezen naar bijlage 1.

3 Gebiedsbeschrijving en projectvoornemen

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied grenst aan de noordzijde aan het perceel van Munnickenweg 9. Ten westen en zuiden grenst het perceel aan respectievelijk de Kasteellaan en de Slotlaan. Ten oosten is de R.K. begraafplaats, behorende bij de Laurentiuskerk, gelegen. Het plangebied zelf bestaat uit grasland, welke tijdens het veldbezoek werd begraasd door een aantal schapen. Verder werd het gebruikt als speelweide voor kinderen. Rondom het plangebied ligt een brede watergang, aan de overzijde van de watergang staat bosschage en een aantal solitaire bomen. De boerderij en bijbehorende schuren, welke allen behouden blijven, zijn in zeer goede staat.

Figuur 3-1: Luchtfoto van het plangebied.

3.2 Projectvoornemen

Men is voornemens om op het plangebied een drietal woningen te bouwen. Omliggende watergangen, bebouwing en begroeiing blijft behouden. Ontsluiting van de woningen vindt plaats middels een aantal bruggetjes. Er worden geen bomen gekapt, woningen gesloopt of watergangen gedempt.

Het plangebied bestaat feitelijk alleen uit grasland, welke wordt begraasd door een aantal schapen en door kinderen wordt gebruikt als speelweide.

Figuur 3-2: Foto's van het plangebied.

4 Methodiek

4.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

- Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
- Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.2 Bureauonderzoek

Bij de toetsing is alleen gekeken naar de streng beschermde (Tabel 3-soorten) en overig beschermde (Tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Treedt effect op of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet.

Algemene soorten (Tabel 1) zijn niet meegenomen in de toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er zijn diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied. Aan de hand van deze informatie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten. De bronnen die zijn geraadpleegd, zijn:

- www.waarneming.nl;
- www.telmee.nl;
- Landelijke verspreidingsatlassen;
- Regionale verspreidingsatlassen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie EZ. Gekeken is naar de ligging van Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied en indien noodzakelijk naar de instandhoudings-doelstellingen van deze gebieden. Afhankelijk van de instandhoudingsdoelstellingen kan het effect worden bepaald. Hiernaast is gebruik gemaakt van de kaarten op de website van de provincie Noord-Holland (interactieve kaart EHS), om te bepalen of het plangebied overlapt of grenst aan EHS.

Met behulp van landelijke verspreidingsatlassen is nagegaan of in het verleden zwaardere beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn niet bekend.

4.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureauonderzoek is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Op 12 juni 2014 is een verkennend terreinbezoek aan het gebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit de bureauonderzoek en aan de hand van het voorkomen van

geschikt habitat beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

4.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Resultaten gebiedsonderzoek

5.1 Beschermde soorten

5.1.1 Bureauonderzoek

Om een inschatting te maken van de soortgroepen en specifieke soorten die in en rond het plangebied voorkomen, is de landelijke databank voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl en waarneming.nl. Het invoerportaal waarneming.nl is een website waarop door vrijwilligers natuurwaarnemingen in Nederland worden verzameld. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen.

Volgens telmee.nl en waarneming.nl komen in het plangebied en omgeving soorten voor van diverse soortgroepen. Aanvullende gegevens over het mogelijk voorkomen van beschermde soorten is verkregen uit verschillende provinciale verspreidingsatlassen. De 'Atlas van de natuur in de vechtstreek' van het Landschap Noord-Holland (Melman *et al.*, 2005) geeft geschikte informatie aangevuld met de verspreidingsgegevens uit de 'Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels' (Scharringa, 2010), de 'Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen' (Herder, 2010), 'Bijzondere vissoorten in Noord-Holland' (W. Kuijsten, J. Kranenbarg & J. Herder 2008) en de 'Verspreiding van de Noord-Hollandse Flora' (www.landschapnoordholland.nl). Op basis van deze bronnen ontstaat een compleet beeld van de aanwezige natuurwaarden.

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie uit atlassen (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Dit betreft onderstaande zwaarder beschermde (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten.

Voor wat betreft de vogels is gefocust op de jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4). Vogels zijn niet opgenomen in een aparte categorie van de Flora- en faunawet; alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Speciale bescherming genieten die vogelsoorten die het gehele jaar of jaarlijks dezelfde nestlocatie gebruiken. Slechts een beperkt aantal vogelsoorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Deze soorten staan vermeld in categorie 1 t/m 4 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van EZ, 2009). Deze vaste verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd (zie bijlage wettelijk kader) en het verwijderen van dergelijke vaste verblijfplaatsen wordt gezien als een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Uit de bureaustudie komen de volgende soorten voor die vermeld worden in de directe omgeving (Flora- en faunawetsoorten Tabel 2, 3 of soorten met jaarrond beschermde nesten):

- Broedvogels met jaarrond beschermde nesten: buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, sperwer, slechtvalk, ransuil (Scharringa, 2010 en telmee.nl)
- Amfibieën: rugstreeppad (Herder, 2010)
- Reptielen: ringslang (Herder, 2010)
- Vissen: rivierdonderpad, bittervoorn, kleine modderkruiper (telmee.nl)
- Zoogdieren: waterspitsmuis en diverse vleermuizen waaronder gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, franjestaart, watervleermuis (telmee.nl)
- Flora: *niet relevant aangezien het plangebied bestaat uit gazons en borders*
- Insecten: -

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terrein-geschiktheid voor deze soorten, is nagegaan of deze soorten mogelijk in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen.

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich in (de omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied.

5.1.2 **Terreinbezoek**

Op 12 juni 2014 is een eenmalig terreinbezoek aan het plangebied afgelegd door een deskundig ecoloog van Antea Group. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten in het plangebied.

Broedvogels

Categorie 1-4 (nesten jaarrond beschermd)

Uit de bureaustudie blijkt dat er in de omgeving van Oudorp verschillende vogelsoorten broeden die een jaarrond beschermde verblijfplaats hebben. De parken en oudere bebouwing rondom plangebied vormen een geschikt broedgebied voor roofvogels en uilen. Voor gebouwbewonende soorten (gierzwaluw, huismus) is de bebouwing van Oudorp geschikt als broedplaats. De beplanting op het plangebied zelf is ongeschikt als broedplaats voor jaarrond beschermde soorten. Er staat geen opgaande begroeiing en de schuren en woonboerderij zijn dermate goed onderhouden/nieuw dat er geen gaten/holtes zijn waar gebouwbewonende soorten (als huismussen of zwaluwen) hun verblijfplaats kunnen hebben. Er broeden dus geen huismussen en (gier)zwaluw in de bestaande gebouwen.

Er worden ten behoeve van de ontwikkelingen geen bomen gekapt. Mogelijk worden wel enkele struiken verwijderd.

Algemene soorten

De bosschages rondom het plangebied vormen een geschikt broedgebied voor allerlei algemeen voorkomende vogelsoorten (zangvogels, vinkachtige, mezen, lijsterachtige, duiven etc).

Zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende zwaarder beschermd zoogdieren op en rond het plangebied voorkomen. Het gaat om de waterspitsmuis en verscheidende soorten vleermuizen. De waterspitsmuis komt voor in dichte vegetatie nabij helder, snelstromend tot stilstaand water. Dit biotoop is in en direct rond het plangebied niet aanwezig.

Gebouwbewonende soorten (laatzvlieger, gewone dwergvleermuis) zijn als bewoners van de stedelijke bebouwing gedurende het gehele jaar te verwachten nabij het plangebied. De woning en schuren nabij het plangebied zijn nagelopen op geschiktheid voor vleermuizen. Er zijn geen sporen aangetroffen die wijzen op bewoning door vleermuizen van de bestaande gebouwen, de gaten en holtes zijn veelal dicht gemaakt. De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen kan hierdoor worden uitgesloten.

Reptielen/amfibieën

Uit de bureaustudie blijkt dat de er verschillende beschermde reptielen en amfibieën in de omgeving van het plangebied voorkomen. Het plangebied ligt naast de Oudorperpolder. Dit is een gebied waar de beschermde amfibieën en ringslang voorkomen. Het plangebied zelf wordt als ongeschikt leefgebied ingeschat voor deze soort. Het plangebied zelf is volledig gecultiveerd en wordt intensief gebruikt. Een groot deel van watergangen hebben hoge harde beschoeiingen die voor amfibieën onneembaar zijn.

Het perceel zelf ligt hoog en bevat geen schuilmogelijkheden (in de vorm van bladeren of hout). Het voorkomen van landbiotoop van amfibieën is daarom uit te sluiten. **Vissen**
In de watergangen rondom het plangebied kunnen beschermde vissoorten worden aangetroffen. Gezien het aangetroffen biotoop zal dit met name de kleine modderkruiper zijn.

Flora

Het plangebied is geen groeiplaats voor beschermde soorten. Geschikte biotopen ontbreken vanwege het karakter van het aanwezige groen.

Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen

Veel van de wettelijke beschermde ongewervelde soorten stellen zeer specifiek eisen aan leefomgeving. De locatie kent geen kenmerkende of bijzonder biotoop of vegetatie (duinvegetaties, duinvalleien, hoogvenen, bloemrijke graslanden of vennen) waarvan de beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelde soortgroepen veelal afhankelijk zijn voor hun voorkomen. Het plangebied is ongeschikt terrein voor beschermde soorten uit deze soortgroepen.

5.2 Beschermde gebieden

Oudorp, en daarmee ook het plangebied, grenst niet aan een gebied dat onderdeel uitmaakt van de Ecologische hoofdstructuur (EHS) (figuur 5-2). De EHS bevindt zich op grotere afstand van het plangebied. Ook komt er in de directe omgeving geen Natura 2000-gebied of beschermd natuurmonument voor.

Figuur 5-1: Oudorp grenst aan niet direct aan de EHS (lichtgroen – EHS (<http://maps.noord-holland.nl/structuurvisie2040/>)).

6 Toetsing natuurwetgeving

6.1 Effectbepaling project

Negatieve effecten op beschermde soorten kunnen treden op tijdens de bouwfase en dan specifiek alleen op de delen waar werkzaamheden plaats vinden. Ook kunnen negatieve effecten optreden tijdens de gebruiksfase.

Verstoring kan ontstaan door:

- bouwrijp maken en bouwen van drie woningen;
- inrichten van de buitenruimte/ontsluiting;
- gebruik van de woningen en directe omgeving.

6.2 Effecten op beschermde gebieden

Effecten op beschermde gebieden (Beschermd natuurmonumenten en Natura 2000-gebieden) zijn uit te sluiten. De werkzaamheden vinden dermate ver van Natura 2000-gebieden plaats en zijn zeer beperkt in omvang. Van een toename van stikstof om in de ruime omgeving liggende Natura 2000-gebieden is geen sprake (betreft 3 woningen).

Voor wat betreft de EHS is er alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen in de vorm van compensatie. In het plangebied en de directe omgeving is geen EHS-gebied aanwezig. Er is van aantasting van de EHS dan ook geen sprake en geen noodzaak voor een compensatieplan.

6.3 Effecten beschermde soorten

Rondom het plangebied komen soorten voor die opgenomen zijn in Tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet. Het betreft soorten uit de soortengroepen broedvogels, zoogdieren en vissen. Voor deze soortengroepen wordt beoordeeld welk effect de voorgenomen ontwikkelingen heeft.

Broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd door de Flora- en faunawet. Bij het verwijderen van de aanwezige struiken, ten behoeve van het aanbrengen van bruggetjes, dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van verschillende tuin- park- en bosvogels in de begroeiing. Met broedende vogels kan relatief eenvoudig rekening worden gehouden door versturende werkzaamheden (het verwijderen van struiken) niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli). Op deze wijze is verstoring van broedende vogels uit te sluiten en zijn er voor de beoogde werkzaamheden geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Nesten die een vermelding kennen op de "Aangepaste lijst met jaarrond beschermde vogelnesten" zijn niet in het plangebied aanwezig. In de bomen en struiken rondom het plangebied zijn geen roofvogel nesten aanwezig. Evenmin broeden er gebouwbewonende soorten (huismus, gierzwaluw). Ook voor uilen waren er geen geschikte broedplaatsen. Gezien de beperkte omvang van het plangebied en de ligging van de locatie is het niet waarschijnlijk dat er grote aantallen vogels in het plangebied broeden.

Zoogdieren

Uit de bureaustudie en het veldbezoek blijkt dat er zwaar beschermde zoogdieren (vleermuizen) in (de omgeving van) het plangebied voor kunnen komen. De watergangen en lijnelementen in de directe omgeving vormen een geschikt foerageergebied voor vleermuizen. Herinrichting van de het plangebied heeft een beperkte afname van foerageergebied tot gevolg. Dit als gevolg van het plaatsen van bebouwing en de toename van verlichting in de omgeving van de nieuwe bebouwing.

Er is in de ruime omgeving meer dan voldoende foerageergebied aanwezig. De afname is dermate beperkt in omvang dat deze geen invloed heeft op de functie van het gebied als foerageergebied. Er worden geen bomen gekapt waarin verblijfplaatsen aanwezig zijn. Tevens wordt er geen bebouwing verwijderd waardoor verblijfplaatsen kunnen worden vernietigd. Negatieve effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling op vleermuizen kunnen daarom worden uitgesloten.

Het voorkomen van de zwaar beschermde waterspitsmuis in het plangebied is uit te sluiten. Geschikt biotoop ontbreekt.

Reptielen/amfibieën

Negatieve effecten op strikt beschermde amfibieën of reptielen zijn uit te sluiten, aangezien deze niet op het plangebied voorkomen.

Vissen

In de watergangen rondom het plangebied kunnen beschermde vissoorten voorkomen. Het betreft de kleine modderkruiper. De watergangen blijven behouden en ten behoeve van de ontwikkeling vinden geen werkzaamheden in de watergangen plaats. Op enkele plekken zal een bruggetje over de watergangen worden aangelegd, ten behoeve van de ontsluiting van de te bouwen woningen. Mogelijk hebben deze bruggetjes een ondersteuning van een pijler nodig, welke in het water wordt geplaatst. De beroering van het water en de waterbodem is zeer lokaal. Aanwezige vissen zullen vluchten zodra de werkzaamheden starten. Negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op beschermde vissoorten zijn daarom uit te sluiten.

Flora

Op het plangebied zijn geen groeiplaatsen van beschermde planten aanwezig. Negatieve effecten op beschermde planten zijn derhalve uit te sluiten.

Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen

Aangezien het plangebied ongeschikt is voor beschermde soorten uit deze soortgroepen zijn negatieve effecten hierop uit te sluiten.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies soortenbescherming

In het plangebied zijn geen zwaarder beschermde soorten (Tabel 2 en 3) aangetroffen die de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling wezenlijk kunnen beïnvloeden. In het kader van Flora- en faunawet zijn er vanuit flora en fauna geen belemmeringen voor de beoogde ontwikkeling.

Broedvogels

Met broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kapwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (globaal halverwege maart tot en met juli) indien concreet broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Wanneer de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden ingezet, maar doorlopen tot in het broedseizoen dan kan het verstoren van vogels voorkomen worden door continu door te werken en werkzaamheden niet langer dan enkele dagen stil leggen. Op deze manier wordt voorkomen dat vogels tot broeden komen in het gebied waar gewerkt wordt (zie tevens tabel 7.1).

Soortgroep	Ingrep verstrend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden/ Opmerkingen
Broedvogels	mogelijk	nee	nee	Werken buiten het broedseizoen of locatie ongeschikt maken voor nesten voorafgaand aan het broedseizoen

7.2 Kansen voor de natuur

7.2.1 *Vleermuizen*

Nagenoeg alle vleermuissoorten zijn gevoelig voor lichtverstoring. Om het terrein geschikt te houden dan wel te maken voor vleermuizen, wordt aangeraden om het aanbrengen van verlichting (en uitstraling hiervan) zoveel mogelijk te beperken (ook tijdens de bouw).

In het toekomstige ontwerp kan rekening gehouden worden met vleermuizen door verlichting te gebruiken die minder verstrend is voor vleermuizen. Lage armaturen met wit licht die naar beneden uitstralen vormen geen belemmering voor vleermuizen en zouden gebruikt kunnen worden. Hierbij kan gedacht worden aan vleermuisvriendelijke verlichting zoals de speciale BAT lamp (Rijkswaterstaat, 2012).

Daarnaast zijn speciaal voor renovatie, nieuwbouw of herbouw onderhoudsvrije vleermuisenkokers in de handel die ingemetseld kunnen worden en zogenaamde vleermuiswartieren die eenvoudig te bevestigen zijn aan muren (zie onder andere Brochure 'Vleermuisvriendelijk bouwen' (Korsten *et al.*, 2011). Deze positieve maatregelen zijn veelal eenvoudig en met geringe meerkosten in nieuwbouw in te passen.

7.2.2 Vogels

Huismussen zijn kenmerkende stadsvogels. In de nieuwe situatie kunnen daarom speciaal voor deze beschermde en in aantal teruglopende soort nestkasten worden aangeboden. Zo kunnen bijvoorbeeld kasten van Vivara¹ worden aangeboden en verspreid over de te realiseren gebouwen worden opgehangen. Deze verblijfplaatsen moeten niet te heet worden in de middagzon: bij voorkeur hebben de locaties een noord of oost expositie of een ligging in de schaduw van een dakgoot of iets desgelijks.

7.3 Conclusies gebiedenbescherming

Natuurbeschermingswet 1998

Er zijn geen natuurgebieden die beschermd zijn in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Beschermd Natuurmonument) in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Negatieve effecten op deze gebieden, bijvoorbeeld als gevolg van een toename van stikstof, kan vanwege de zeer beperkte omvang van de werkzaamheden worden uitgesloten.

EHS

Voor wat betreft de EHS is er alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen in de vorm van compensatie. In en direct rondom het plangebied is geen EHS-gebied aanwezig.

7.4 Zorgplicht

Voor de voorgenomen werkzaamheden, dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen (globaal half maart tot en met juli) van vogels. In deze periode kunnen broedvogels aanwezig zijn die in de vegetatie of aanwezige nestkasten tot broeden.

Geadviseerd wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Op deze manier zijn er geen belemmeringen vanuit de Flora- en Faunawet aan de orde. Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken, dient kort voordat de werkzaamheden plaats vinden, het plangebied gecheckt te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat er sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied of de directe omgeving, worden door de ecooloog aanwijzingen gegeven, waardoor verstoring van het broedgeval uitblijft. Het risico is aanwezig dat de realisatie van het project dan gefaseerd dient plaats te vinden.

¹ Vivara.nl 'Nestkast voor de Huismus'

8 Bronnen

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Muurplanten in Noord-Holland, 2010. Inventarisatierapport beschermde muurplanten op waterkerende basalt- en bakstenen grachtenmuren, kaden, bruggen, sluizen en gemalen van Noord-Holland Werk- en Adviesgroep Muurplanten Noord-Holland Muurplantenwerkgroep Haarlem KNNV afdelingen Alkmaar, Den Helder, Hoorn/West-Friesland Plantenwerkgroep Antwerpen (FON) Stichting FLORON Amsterdam 2010

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Internet:

www.zoogdieratlas.nl

www.ravon.nl

www.waarneming.nl

www.telmee.nl

www.zoogdierverseniging.nl

www.naturalis.nl

Bijlage 1: Wettelijk kader

Flora- en faunawet

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Flora- en faunawet.

Algemeen Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.drloket.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing tabel 2 en 3

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht.

Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan Dienst Regelingen door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Wanneer mitigerende maatregelen voldoende worden geacht om effect voorafgaand aan de ingreep te voorkomen, krijg u bericht terug in de vorm van een 'positieve afwijzing' van uw ontheffingsaanvraag. Dit betekent dat u uw werkzaamheden mag uitvoeren, mits zij precies volgens het mitigatieplan worden uitgevoerd. Op deze manier worden overtredingen van de Flora- en faunawet voorkomen. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste

verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijk belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekent dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij Dienst Regelingen voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen van het ministerie van Economische Zaken. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Dienst Regelingen zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenaemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wanneer gesloopt of gekapt wordt zonder vervolgonderzoek te laten plaatsvinden, en er blijken beschermde soorten aanwezig te zijn, dan wordt de Flora- en faunawet overtreden. Dit is een economisch delict waar boetes aan verbonden zijn.

Onderzoek naar vleermuizen duurt ongeveer 6 maanden. Indien het onderzoek over de winterperiode heen getrokken moet worden, kan het langer duren. Onderzoek naar andere soortgroepen kan vaak sneller (met 1 of 2 bezoeken) afgerond worden. De doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag bij Dienst Regelingen bedraagt doorgaans 6 weken tot 4 maanden.

Een vleermuisonderzoek is circa drie jaar geldig. Indien de werkzaamheden niet binnen drie jaar hebben plaatsgevonden, dan moet opnieuw onderzoek worden uitgevoerd.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken (voormalig Ministerie van LNV). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

De grootste veranderingen in het nieuwe systeem zijn dat:

1. het Ministerie van EZ geen direct contact meer met de aanvrager heeft;
2. de gemeente verantwoordelijk is voor toezicht en handhaving van de vvgb in de omgevingsvergunning.

Het doel van deze herstructurering is het versnellen en vergemakkelijken van de procedure.

Ecologische Hoofdstructuur

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Ecologische Hoofdstructuur.

Algemeen Ecologische hoofdstructuur

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van Nederland.

In de EHS liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares EHS op het land is ook Natura 2000-gebied.

De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Netwerk van gebieden

De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Natuurbeschermingswet 1998

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet.

Algemeen Natuurbeschermingswet

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen.

Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De bescherming van soorten is geregeld in de Flora- en faunawet.

De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- beschermde natuurmonumenten;
- wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht.

Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het ministerie van Economische Zaken (EZ) dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet opnieuw gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaats hadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.